

ಶರು ಆಗಿತ್ತು. ನಮು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕಲರ್ ಟಿಪಿ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ನಮು ತಂಡೆ ತಾಯಿ ಇಬ್ಬರೂ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೈತ್ತೇದವರು, ನಮಗೂ ಬಾಲ್ಯದ ಅಭ್ಯಾಸವಾಗಿತ್ತು. ನಮು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಟಿಪಿ ನಮಗೆ ಬೇಕಾದಾಗ, ಸ್ನೇಹವೇ ಹೊತ್ತು ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಉಳಿದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಮಯ ಪರದೆಯ ಹಿಂದೆ ನಿಡ್ಡ ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು.

ದಾಂಪತ್ರೆ

ಎರಡನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ, ದಾಂಪತ್ರೆ. ನಾನು ಅಭಿ ಕಲ್ಯಾಂಕ್ ಅವರನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಿ, ಕೆಲ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನೆನಲ್ಲಿ ‘ಸೆಟಲ್’ ಆದೆ. ಹೋಸ ಸಂಸಾರವನ್ನು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಹಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ನಮು ಅಧಿಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಷಯ ಎನ್ನು ವುದನ್ನೂ ಗಮನದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮನೆಗೆ ವಿನೆನು ಬೇಕು ಎಂದು ಇಬ್ಬರೂ ಸೇರಿ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿದ್ದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಟಿಪಿ ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ನಮಗೂ ಆಗ ಗಮನಕ್ಕೆ ಒಂದಿರಲಿಲ್ಲ.

ಇಬ್ಬರೂ ಖಾಸಿ ಕಂಡುಬಂದಿಲ್ಲ. ನೊಕರಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವೇ. ಬೇಳ್ಳಿಗೆ ಬೇಕು ಹೊರಡುವುದು, ಸಂಜೀ ತದವಾಗಿ ಮನೆ ಸೇರುವುದು. ಇರುವುದ್ದು ಸಮಯ ನಮಗೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿವರಿಗಳ ಕುರಿತು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲ್ಲಿವುದರಲ್ಲಿ, ಜಗತ್ವಾದುವರದಲ್ಲಿ, ಮತ್ತೆ ಸಂಧಾನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇಲ್ಲಿ ಪಡುವುದರಲ್ಲಿಯೇ ಸಮಯ ಹೋಗಿ ಬಿಡುತ್ತಿತ್ತು. ನಮು ಬದುಕೆ ನಮಗೆ ರಂಜನೆ, ಕಲಿಕೆ ಎಲ್ಲವೂ ಆಗಿತ್ತು. ನಮು ಆಸಕ್ತಿಯ ಕೈತ್ತೇಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ರಂಜನೆಗಾಗಿ ಎಂದು ಟಿಪಿ ನೋಡುವ ಅಗತ್ಯ ಬೀಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ.

ತಾಯುನ್

ಮೂರನೇ ಅಧ್ಯಾಯ, ತಾಯುನ್. ನಮು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಟಿಪಿ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರ ಬಂದಾಗಲ್ಲಿ, ‘ದಿನದ ಎಂಟು ಗಂಟೆಯಾದರೂ ಟಿಪಿ ನೋಡಿದೆ ಇಡ್ಡರೆ ಅದೆಂಥ ಜೀವನ್’ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಿದ್ದ ನಮು ಸ್ನೇಹಿತರು, ನೇರೆಹೊರಿಯವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು—ಮಂಜುಳಾದ ಮೇಲೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತೇ ಇರಿತ್ತ. ಈಗಿನ ಮತ್ತಾಗಿ ಟಿಪಿ ಇಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಆಗೋದೇ ಇಲ್ಲ’ ಎಂದು ಬೆದರಿಕೆಯನ್ನು ಒಡ್ಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಗಭೀರ ತಾಯಂದಿರು ನೋಡುವ ಟಿಪಿ ಹೀರಿಯಲ್ಲಾಗಲ್ಲಿ ಗಭೀರದಲ್ಲಿ ರುವಾಗಳೇ ನೋಡುವ ಅಭ್ಯಾಸ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಮತ್ತಳು ಮತ್ತುತ್ತೇವನೋ ಎನ್ನುವರೆ ಆದುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೂ ಅವರು ಹೇಳುವುದು ನಿಜವೇನೋ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತಿತ್ತು.

ನಮಗೂ ಮಗು ಅಯಿತು. ಹೆಣ್ಣು ಮಗು, ಕೌಶಲ್ಯ, ಮಗು ಹುಟ್ಟಿದ ನಂತರದಿಂದ ಒಂದೂ ಕಾಲು ವರ್ಷ ನಾನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ಮಗುವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವುದು ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಮತ್ತು ಅಭಿಯ ನಿಧಾರವಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಮನೆಗೆಲಸ ಮುಗಿಸಿದ ಕೂಡಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಹೊತ್ತು ನಾನು ನನ್ನ ಮಗುವನ್ನೊಂದಿಗೆ ಕೆಲಿಯುತ್ತಿದ್ದೇ. ಆಕೆಯೇ ಸ್ವಾನ, ಉಂಟ, ಆರ್ಕೆ, ಬಟ್ಟೆ ಬರೆ—ಪನೇ ಮಾಡಿದರೂ ಆಕೆಯೊಂದಿಗೆ ಮಾತಾಪುತ್ರ ಲೇ, ಆಕೆಯೊಂದಿಗೆ ಆಟವಾಡುತ್ತ ಲೇ ಕಾಲ ಹೇಗುತ್ತಿತ್ತು. ಸಂಜೀ ಅಭಿ ಮನೆಗೆ ಹಿಂದಿರಿಗಿ ನಂತರ ನಾನು ಅಡುಗೆ ಮನೆಗೆ ಹೊದರೆ ಮಗುವನ್ನೊಂದಿಗೆ ಆಡುವ ಕೆಲಸ ಅವರದಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಹೀಗಾಗಿ ಮಗುವಿಗೂ ಬಿಡುವಿಲ್ಲದ ಸಾಂಗತ್ಯ, ಸಂತಸ್ಯ, ಚಟುವಡಿಕೆ.

ಅವಳು ನರಸರಿ, ಪ್ರೇಮಿ ಶಾಲೆ ಓದುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಅವಳ ಶಾಲೆಯ ಗಳಿತಿಯರು ಮನೆಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಬಂದ ಕೂಡಲ್ಲಿ ಕೆಳುತ್ತಿದ್ದುದು, ‘ಆಂಟಿ, ಟಿಪಿ ಹಾಕಿ, ನಾವು ನೋಡಬೇಕು’ ಅಂತ. ‘ನಮು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಟಿಪಿ ಇಲ್ಲವು, ಪ್ರಿಯ’ ಎಂದರೆ ಆ ಮತ್ತಾಗಿ ನಂಬಿಕೆ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ, ಬೆಂದೂರುಮನ್ನಲ್ಲಿ ಓಡಾಡಿ ಬೇಕು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಅಪ್ಪರಲ್ಲಿ ಕೌಶಲ್ಯ ತನ್ನ ಬೆಂಫೋರಾ ಬಾಕ್ಟನ್ನು ತೆರೆಯುತ್ತಿದ್ದಳು. ಮತ್ತು ಪ್ರಸ್ತರಗಳು, ಹೇಂಟಿಂಗ್ ಸಾಮರ್ಪಿ, ಸ್ನೇಲ್ಲಿಂಗ್ ಗೆಮ್ಪ್ರೋ, ಇನ್ನು ಏನೇನೋ ಇಡ್ಡವು. ಅಳ್ಳರಿಯ ಸಂಗತಿಯಂದರೆ, ಇತರ ಮತ್ತು ಕೂಡ ಸ್ನೇಹವೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಟಿಪಿಯಿಂದ ಮರೆತು ಆಟದಲ್ಲಿ.

ನಾನು ಅಭಿ ಮಗಳಾಗಿ ಅನೇಕ ಬಗೆಯ ಕಲಿಕೆಯ ಸಾಮರ್ಪಿ, ಆಟಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿ, ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವು, ನಾವು ಜೊತೆಗೆ ಆಡುತ್ತಿದ್ದೇವು. ಬರಬಿರುತ್ತಾ

ಕೌಶಲ್ಯನಿಗೆ ಶಾಲೆಯ ಪಾಠ ಕಲಿಕೆ ಸುಲಭವಾಗತೊಡಗಿತ್ತು. ಹೋಮ್‌ವ್ಯಾರ್ಸ್ ಹೆಚ್ಚು ಹೊತ್ತು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಒಂದುವ ಹವ್ಯಾಸ ಅಂಟಕೊಂಡಿತ್ತು. ತನ್ನದೂ ಒಂದು ಪ್ರಿಯ ಗ್ರಂಥ ಮೂಲೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಳು. ಸಂಗ್ರಹ ದೊಡ್ಡದಾಯಿತು. ಬೇಡಿದಪ್ಪ ಪ್ರಸ್ತುತ ವಿರೀದಿಸಲು ಕಷ್ಟವಾದಾಗ, ನಾವು ಒಂದು ಟ್ರಾಬ್ ಶರೀರಿಸಿಕೊಟ್ಟೇವು ಅಭಿ ಅದರಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಪ್ರಸ್ತುತಗಳನ್ನು ತಂಬಿ ಕೊಟ್ಟಿರು. ಆದರೂ ಮೂರು ಹೊತ್ತು ಪ್ರಸ್ತುತ ಒಂದುಪ್ಪದ್ವೇ ಮಾಡುವ ಅವಳಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಒಪ್ಪಿದೆ.

ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ತನಗೆ ಸ್ಕಿಪ್ ಮನ್ನಾಗೆಯಿಂದ ಕೌಶಲ್ಯ ಸ್ವವಿಶಾಸ ಹೆಚ್ಚುಯಿತು. ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಸಮರಾಂಧ ಇರಲಿ, ಇವಳ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಇರಲೇಬೇಕು, ಅದೂ ಸರ್ವಾಶ್ರೇಷ್ಟವೂ ಆಗಿರಬೇಕು ಎಂಬುದು ಆಕೆಯ ಶಿಕ್ಷಿತರು ನೀಡುತ್ತೇ ಕೂಡ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ತಾತ, ಅಬ್ಜುಲ್ ರೇಹಮಾನ್ ಪಾಪ ಸ್ವಾಪ್ ಬರದೆಕೊಡುವುದು, ಅಭಿ ಮತ್ತು ನಾನು ಪ್ರಾಪ್ತಿರ್, ಕಾಸ್ವಿ ಮ್ರೋ ರೆಡ್ ಮಾಡುವುದು, ರಿಹಸ್‌ಲ್ ಮಾಡಿಸುವುದು! ಎಲ್ಲಿದೆ ಸ್ವಾಮಿ, ಬಿಡುವು, ಟಿಪಿ ನೋಡಲು?

ಕೌಶಲ್ಯ, ಶಾಲೆಯ ಕಲಿಕೆಯ ಜೊತೆ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಅಥವಾ ಹೋರಿಗಿನ ಸಂಫೇಗಳಲ್ಲಿ, ಸ್ವಿಮಿಂಗ್, ಜಿಪ್‌ಬ್ರೈಫ್‌ಸ್ಕ್ರೋ, ಭರತನಾಟ್, ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಗೀತ, ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಂಗೀತ, ನಟನೆ, ಬರವಣಿಗೆ, ಹೇಂಟಿಂಗ್, ಕ್ರಿಲಿಂಗ್, ಬ್ಯಾಯಲರಿ, ಕ್ರೀಮಾಡಲಿಂಗ್, ಬುಕ್ ಮಾರ್ಕ್‌ರ್, ಬಾಗ್ ಮೆಡಿಂಗ್ ಇತ್ತಾದಿಗಳಾಗಿ ಸಮಯವನ್ನು ತೆಗೆಯುತ್ತಾಳೆ. ಹೋರಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಸ್ನೇಹೀಂಗ್, ಪಟ್ಟೊ ಆಟ. ಹೃದಿರದಲ್ಲಿಯೇ ಸಮಯದ್ದು ತೆಗೆದ್ದಿದೆ. ಕೌಶಲ್ಯ ತನ್ನ ಎಲ್ಲಾಕೆಜಿಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ಈಗಿನ ಬಿಡನೇ ತರಗಿಯಿಲ್ಲ ಪರಗೆ ಹಲವಾರು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಮುದಿಗೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದಾಳೆ. ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯವಾದುವು: ನ್ಯಾಷನಲ್ ಅಸ್ವಾನಮಿ ಅಂದ್ರ ಸ್ನೇಹ್ ಒಂಬಿಯೂನಲ್ಲಿ ಮೋದಲ ಸಾಫ್ ಚಿನ್ನದ ಪದಕ, ವೇಲಮಾಳ್ ಸ್ಟೇಚ್‌ಲ್ ಲೆವೆಲ್ ಸ್ನೇಹ್ ಕ್ರೂಲೆಂಟ್ ಸಚ್‌ ಎಗ್ಲಾಸ್‌— ಮಾರನೆ ಸ್ಥಾನ - 5000 ರೂಪಾಯಿ ನಗದು; ಸ್ನೇಹೋಬ್ಸ್ ಸ್ನೇಹ್ ಬ್ರಾನ್‌, ನ್ಯಾಷನಲ್ ಮತ್ತು ಇಂಟರ್‌ನ್ಯಾಷನಲ್ ಅಚೇವ್‌ಮೆಂಟ್ ಅವಾಡ್‌— ಚೆನ್ನದ ಪದಕ; ಸ್ನೇಹಿ ಕಾಲೆಂಜ್, ಲಂಡನ್ ದ್ರುಮ್‌ಟಿಕ್‌ಸ್ ಸಂತತ ಮೂರು ವರ್ಷ ಡಿಂಟ್‌ನ್ಯಾನೋಂದಿಗೆ ಲಾಕ್ರಿಂಜ್; ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಬಲಂಪಿಯಿಂದ್ ಅವಾಡ್‌— ಕೆಂಡ ದಿನ ವರ್ಷ ಕಾರ್ಯಕ್ರಿಯೆ ಜೊನೆನ್ಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಲೆನ್ಸ್ ಅವಾಡ್‌, ಮೂರು ಬಾರಿ ಬಿನ್ಸ್‌ದ ಪದಕ ಇತ್ತಾದಿ. ಇಪ್ಪತ್ತುಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ಟೀಗ್‌ಗಳಲ್ಲಿ, ಎರಡು ಕೆರುಚ್ಚುಗಳಲ್ಲಿ, ಒಂದು ಜಾಹೀರಾತಾ ಚೆತ್ತುದಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯಿಸಿದ್ದಾಳೆ. ಘಾಷಾವ್ ಶೇಂಗಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದಾಳೆ.

ನಾವು ಸಿನಿಮಾನೂ ನೋಡುತ್ತೇವೆ, ಕಾಟ್‌ಎಂಟ್ ಕೂಡ ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಜೆನ್ನಾಗಿದೆ ಎಂಬ ವಿಮರ್ಶೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹತ್ತಿರದ ಧಿಯೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಇಂಟರ್‌ನ್ಯಾನೋಂದಿಗೆ ಲಾಕ್ರಿಂಜ್; ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಬಲಂಪಿಯಿಂದ್ ಅವಾಡ್‌— ಮಾರನೆ ಸ್ಥಾನ - 5000 ರೂಪಾಯಿ ನಗದು; ಸ್ನೇಹೋಬ್ಸ್ ಸ್ನೇಹ್ ಬ್ರಾನ್‌, ನ್ಯಾಷನಲ್ ಮತ್ತು ಇಂಟರ್‌ನ್ಯಾಷನಲ್ ಅಚೇವ್‌ಮೆಂಟ್ ಅವಾಡ್‌— ಚೆನ್ನದ ಪದಕ; ಸ್ನೇಹಿ ಕಾಲೆಂಜ್, ಲಂಡನ್ ದ್ರುಮ್‌ಟಿಕ್‌ಸ್ – ಸಂತತ ಮೂರು ವರ್ಷ ಡಿಂಟ್‌ನ್ಯಾನೋಂದಿಗೆ ಲಾಕ್ರಿಂಜ್; ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಬಲಂಪಿಯಿಂದ್ ಅವಾಡ್‌— ಕೆಂಡ ದಿನ ವರ್ಷ ಕಾರ್ಯಕ್ರಿಯೆ ಜೊನೆನ್ಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಲೆನ್ಸ್ ಅವಾಡ್‌, ಮೂರು ಬಾರಿ ಬಿನ್ಸ್‌ದ ಪದಕ ಇತ್ತಾದಿ. ಇಪ್ಪತ್ತುಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ಟೀಗ್‌ಗಳಲ್ಲಿ, ಒಂದು ಜಾಹೀರಾತಾ ಚೆತ್ತುದಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯಿಸಿದ್ದಾಳೆ.

ಇತ್ತು ಯಾವುದೇ ಸಾಧಾರಣ ಮನೆಯಲ್ಲೂ ಟಿಪಿ ಯಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ 200 ಚಾನಲ್‌ಗಳು ಬರುತ್ತಿದೆ. ದಿನದ ಇಪ್ಪತ್ತುಲ್ಲಿ ಗಂಟೆಯೂ ಪ್ರಸಾರ. ಎಂದರೆ ಒಂದು ದಿನ ಇಂತಹ ಒಂದು ಮನೆಯಲ್ಲಿ 4800 ಗಂಟೆಗೆ ರಂಜನೆ ಲಂಬಿಸಿದೆ. ಕೌಶಲ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳೇ ಇಂಟರ್‌ನ್ಯಾನೋಂದಿಲ್ಲಿ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ರಂಜನೆ, ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡುವಂತೆ ಕಾಟಿರುತ್ತಿದ್ದು ಇರುವಂತೆ ಜಾಹೀರಾತಾ ಅಕ್ರಮಣ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಒಂದು ಗಮನಾರ್ಹ ಅಂಶ.

ಇತ್ತು ಯಾವುದೇ ಸಾಧಾರಣ ಮನೆಯಲ್ಲೂ ಟಿಪಿ ಯಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ 200 ಚಾನಲ್‌ಗಳು ಬರುತ್ತಿದೆ. ದಿನದ ಇಪ್ಪತ್ತುಲ್ಲಿ ಗಂಟೆಯೂ ಪ್ರಸಾರ. ಎಂದರೆ ಒಂದು ದಿನ ಇಂತಹ ಒಂದು ಮನೆಯಲ್ಲಿ 4800 ಗಂಟೆಗೆ ರಂಜನೆ ಲಂಬಿಸಿದೆ. ಕೌಶಲ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳೇ ಇಂಟರ್‌ನ್ಯಾನೋಂದಿಲ್ಲಿ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ರಂಜನೆ, ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡುವಂತೆ ಜಾಹೀರಾತಾ ಅಕ್ರಮಣ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಗಮನಾರ್ಹ ಅಂಶ.

(ನಾಂಕೇಸಿಕ ಕೆತ್ತು: ಕೇಳಿಂದ ವಿಟ್ಟು)

